

T.C.
ORDU BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE
MECLİSİ

Rapor No:
2017/02

HUKUK KOMİSYONU RAPORU

Rapor Tarihi:
09.03.2017

KONU: İlimizde eğitim - öğrenim gören üniversite öğrencilerine yurt yapılması ve yapılan binaların Kredi Yurtlar Kurumu'na devri hakkında.

KOMİSYON İNCELEMESİ:

Büyükşehir Belediye Meclisimizin **16.02.2017** tarihli 2017 yılı **Şubat** ayı toplantısının ikinci birleşiminde **26.** gündem maddesi olarak görüşülüp, incelenerek rapora bağlanmak üzere Komisyonumuza havale edilen; İlimizde eğitim gören üniversite öğrencilerinin barınma ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik Belediyemizce yurt binası yapılması amacıyla taşınmaz tahsis edilmesi ile bu taşınmazlar üzerinde yapılacak yurt binalarının KYK (Kredi Yurtlar Kurumu)'na devredilmesi talebine ilişkin **16.02.2017** tarihli önerge Komisyonumuzca incelenmiştir. Bahse konu önergede,

“ORDU BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞINA

İlimizde büyükşehir belediyesi tarafından Altınordu ilçesinde 1/5000 ölçekli Nazım imar planı yapılarak Büyükşehir Belediye Meclisinde kabul edilerek yürürlüğe girmiştir.

Yapılan Nazım İmar Planı değişikliği ile ilçenin imarında olağanüstü değişiklikler yapılmasına rağmen; bugün var olan üniversitemizin gelişimine katkı sağlayacak hiçbir imar değişikliğinin planda yer almadığı görülmektedir.

Bu nedenle üniversitemizin her yıl artan öğrenci kapasitesine rağmen bu öğrencilerin kalabileceği yurt ve yatak sayısı %10'u dahi değildir. Bu öğrencilerin 15 temmuz öncesi ve bugünde malım cemaatlerin evlerinde ve yurtlarında hangi koşulda kaldıkları hepimiz tarafından bilinmektedir.

Yapılan 1/5000 Nazım İmar Planı düzenlenmesi ile Belediye'ye geçen mevcut arsalar veya imara açılan yerlere bu sorunun giderilebilmesi için belediyemizin sosyal sorumluluk gereği;

1. *Yurt binası olacak yerler tahsis ederek, yine belediye tarafından yapılacak binaların yurt olarak işletilerek öğrencilerin buralarda yaşamalarına imkân sağlamak,*

2. *Binaların yapılarak KYK'ya (Kredi Yurtlar Kurumu) devredilerek ilimizde yüksek eğitim, öğretim gören öğrencilerin bu malum cemaat yurt veya evlerinden kurtarılarak konaklamalarına katkı sağlayacak yurtların yapılması hususunda karar alınmak üzere evrakın Belediye Meclisine havalesini arz ederim.”* denilmektedir.

KOMİSYON GÖRÜŞÜ:

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunumuzun **“Büyükşehir Belediyesinin Görev, Yetki ve Sorumlulukları”** başlıklı 7. Maddesinin konu ile ilgili olabilecek mahiyette bulunan,

A bendinde; a) *İlçe ve ilk kademe belediyelerinin görüşlerini alarak büyükşehir belediyesinin stratejik planını, yıllık hedeflerini, yatırım programlarını ve bunlara uygun olarak bütçesini hazırlamak*

N bendinde; n) *Gerektiğinde (Ek ibare : 6360 - 12.11.2012 / m.7) “mabetler ile” sağlık, eğitim ve kültür hizmetleri için bina ve tesisler yapmak, kamu kurum ve kuruluşlarına ait bu hizmetlerle ilgili bina ve tesislerin her türlü bakımını, onarımını yapmak ve gerekli malzeme desteğini sağlamak*

V bendinde; v) *Sağlık merkezleri, hastaneler, gezici sağlık üniteleri ile yetişkinler, yaşlılar, engelliler, kadınlar, gençler ve çocuklara yönelik her türlü sosyal ve kültürel hizmetleri yürütmek, geliştirmek ve bu amaçla sosyal tesisler kurmak, meslek ve beceri kazandırma kursları açmak, işletmek veya işlettirmek, bu hizmetleri yürütürken üniversiteler, yüksek okullar, meslek liseleri, kamu kuruluşları ve sivil toplum örgütleri ile işbirliği yapmak.* denilmektedir.

5393 sayılı Belediye Kanununun Belediyenin Görev ve Sorumlulukları başlıklı 14. maddesinde ise;

MADDE 14.- Belediye, mahalli müşterek nitelikte olmak şartıyla;

a) İmar, su ve kanalizasyon, ulaşım gibi kentsel alt yapı; coğrafi ve kent bilgi sistemleri; çevre ve çevre sağlığı, temizlik ve katı atık; zabıta, itfaiye, acil yardım, kurtarma ve ambulans; şehir içi trafik; defin ve mezarlıklar; ağaçlandırma, park ve yeşil alanlar; konut; kültür ve sanat, turizm ve tanıtım, gençlik ve spor **(Ek ibare: 6552 - 10.9.2014 / m.120) “orta ve yüksek öğrenim öğrenci yurtları (Bu Kanunun 75 inci maddesinin son fıkrası, belediyeler, il özel idareleri, bağlı kuruluşları ve bunların üyesi oldukları birlikler ile ortağı oldukları Sayıştay denetimine tabi şirketler tarafından, orta ve yüksek öğrenim öğrenci yurtları ile Devlete ait her derecedeki okul binalarının yapım, bakım ve onarımı ile tefrişinde uygulanmaz.)”**; sosyal hizmet ve yardım, nikah, meslek ve beceri kazandırma; ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi hizmetlerini yapar veya yaptırır. (...) “ (...) (Madde 14’ün birinci fıkrasının a bendinin son cümlesi, 6.12.2012 tarih ve 28489 sayılı R.G.’de yayımlanan 12.11.2012 tarih ve 6360 sayılı Kanun’un 17. maddesi hükmü gereğince yürürlükten kaldırılmıştır.) (Ek cümleler : 6360 - 12.11.2012 / m.17) “Büyükşehir belediyeleri ile nüfusu 100.000’in üzerindeki belediyeler, kadınlar ve çocuklar için konukevleri açmak zorundadır. Diğer belediyeler de mali durumları ve hizmet önceliklerini değerlendirerek kadınlar ve çocuklar için konukevleri açabilirler.” denilmektedir.

Konu önergede yurt binası olacak yerler tahsis edilmesi, Belediyemiz tarafından yapılacak binaların yurt olarak işletilerek öğrencilerin buralarda yaşamalarına olanak sağlanması veya Kredi Yurtlar Kurumuna devredilmesi istenmekte ise de,

- 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunumuzda bu hususta düzenleme bulunmadığı anlaşılmaktadır. Yasal çerçevede yurt hizmeti verilmesinin adil ve dengeli olması bakımından tek merkezden yürütülmesi amaçlanarak, yükseköğrenim öğrencilerine yurt hizmeti sağlamak görevi esas olarak <yasal hükümler ile düzenlenen istisnai durumlar hariç olmak üzere> ilgili Bakanlık ve/veya Bakanlıklar tarafından Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü aracılığı ile yerine getirilmektedir.
- Diğer taraftan; 5393 sayılı Belediye Kanunumuzun yukarıda atıf yapılan 14. madde hükmünde “...**orta ve yüksek öğrenim öğrenci yurtları (Bu Kanunun 75 inci maddesinin son fıkrası, belediyeler, il özel idareleri, bağlı kuruluşları ve bunların üyesi oldukları birlikler ile ortağı oldukları Sayıştay denetimine tabi şirketler tarafından, orta ve yüksek öğrenim öğrenci yurtları ile Devlete ait her derecedeki okul binalarının yapım, bakım ve onarımı ile tefrişinde uygulanmaz.)**”; ... yapar veya yaptırır” denilmekte ise de, sözkonusu madde hükmünün giriş bölümünde <**mahalli müşterek nitelikte olmak şartıyla**> ihtirazi kaydı ve şartı konulmuştur. Bu noktada, **mahalli müşterek nitelikte şartının oluşup oluşmadığının** Belediyemiz ilgili birimleri vasıtası ile araştırılması, ilgili kurum ve kuruluşlardan (**Milli Eğitim Bakanlığı, Gençlik ve Spor Bakanlığı, Yüksek Öğrenim Kredi Yurtlar Kurumu, Üniversite..vb**) alınacak istatistiki bilgilerin de değerlendirilerek fizibilite araştırılmasının yapılması gerekmektedir. Diğer yandan, bir hizmetin mahalli müşterek ihtiyaç olarak nitelendirilebilmesi için; herhangi bir yerel yönetim biriminin sınırları içinde yaşayan kişi, aile, zümre ya da sınıfın özel çıkarlarını değil, aynı yörede birlikte yaşamaktan doğan eylemli durumların yarattığı, yoğunlaştırdığı ve güncelleştirdiği, özünde yerel ve kamusal hizmet karakterinin ağır bastığı ortak ihtiyaç ve beklentileri ifade etmesi gerekmektedir. Bu noktada da, ilimizde yurt binası ihtiyacının sadece müşterek veya genel nitelikli bir ihtiyaç olması değil, ayrıca, mahalli bir ihtiyaç olup olmadığının ayrıca değerlendirilmesi gerekmektedir.

- Bununla birlikte, mahallî idareler il, belediye veya köy veya mahalle halkının mahallî müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen, seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kurulan kamu tüzel kişilikleridir. 5393 sayılı Belediye Kanunun yukarıda atıf yapılan 14. maddesindeki mahalli müşterek şartı ile birlikte **<Hizmetlerin yerine getirilmesinde öncelik sırası, belediyenin mali durumu ve hizmetin ivediliği dikkate alınarak belirlenir>** hükmünün, ayrıca, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu hükümleri ile 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununu 7/a maddesi uyarınca stratejik plan, yıllık hedefler, yatırım programları ve bunlara uygun olarak hazırlanan bütçenin de dikkate alınması gerekmektedir.

Bu kapsamda Komisyon incelememize konu, sadece “temenni” niteliğini taşıyan önerenin yukarıda belirtilen hususlar ile birlikte ‘**mahalli müşterek ihtiyaç, öncelik sırası, mali durum, hizmetin ivediliği, bütçe ve stratejik plan**’ ve sair hususlar dâhil olacak şekilde Belediyemiz ilgili Birimlerince tetkik edilmek, incelenmek ve araştırılmak üzere bu aşamada Komisyonumuzca **ertelenmesi** uygun görülmüştür.

Rabia GÖZPINAR
Komisyon Başkanı

Selim ALTAŞ
Komisyon Başkan V.

Hüseyin TAVLI
Üye

Süleyman GÜNAL
Üye

Hüseyin KORKMAZ
Üye